

Odpowiedzi udzielić należy w terminie
do dnia 25.09.2016
Kierownik Jednostki Samorządu Terytorialnego (dalej JST) - w rozumieniu art. 33 ust. 3 Ustawy
o samorządzie gminnym (Dz.U.2001.142.1591 j.t.)
Oryginał odpowiedzi dostarczyć do Wydziału
Administracyjnego.

Dane wnioskodawcy/współwnioskodawcy znajdują się poniżej oraz - w załączonym pliku sygnowanym bezpiecznym podpisem elektronicznym, weryfikowanym kwalifikowanym certyfikatem - stosownie do dyspozycji Ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130 poz. 1450) oraz przepisów art. 4 ust. 5 Ustawy o petycjach (Dz.U.2014.1195 z dnia 2014.09.05)

Preambuła Wniosku:

Nawiązując do naszych uprzednio dostarczanych do JST wniosków, w których pytaliśmy w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej - o realizację zadań związanych z poprawą efektywności energetycznej (wg. wymogów art. 10 ustawy o efektywności energetycznej) - chcielibyśmy uwrażliwić Państwa na możliwość błędnej oceny i interpretacji dokumentów na które powołujemy się w poniższym tekście, a wyrażone przez nas zaniepokojenie wynika z analizy uzyskanych odpowiedzi.

Mianowicie, obserwujemy:

- błędną interpretację terminu "efektywność energetyczna" - niezgodną (w naszym rozumieniu) z intencją Ustawodawcy - określoną w art. 3 pkt. 1 Ustawy o efektywności energetycznej (Dz. U. z dnia 10 maja 2011 r. Dz.U.2011.94.551)
- stosowanie w ogłaszanych przez Gminy/Miasta - SIWZ'ach - zapisów, które (w opinii wnioskodawcy) mogą naruszać zasady uczciwej konkurencji - poprzez - ad exemplum - brak odpowiednio rygorystycznych kryteriów związanych z weryfikacją deklaracji producentów urządzeń grzewczych - deklarujących spełnianie wymagań tzw. "ekoprojektu" a nieposiadających odpowiednich certyfikatów czy dokumentów uzyskanych na podstawie badania urządzeń w uprawnionych, niezależnych jednostkach badawczych, etc

Zaznaczamy jednocześnie, że błędne interpretacje mogą nie tylko powodować przedłużanie czy być powodem odwoływania przetargów na wykonywanie projektowanych instalacji ale mogą również stanowić powód do unieważniania projektów poprzez brak środków a w najbardziej drastycznych przypadkach skutkować nakazem zwrotu inwestowanych funduszy czy dotacji do organizacji Unii Europejskiej nimi dysponującymi co w efekcie spowoduje straty i koszty ponoszone przez nas wszystkich.

W mniemaniu wnioskodawcy - znajomość powołanych we wzmiankowanej, załączonej opinii - podstaw prawnych i uwarunkowań - pozwoli na zmniejszenie ilości błędnie definiowanych SIWZ'ów - w których nieprecyzyjnie założone kryteria - mogą naruszać zasady uczciwej konkurencji i powodować problemy związane ze skuteczną finalizacją procesu dofinansowania tego typu inwestycji.

§1) W związku z powyższym, na mocy art. 63 Konstytucji RP, scilicet: "Każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. (...)"

- w związku z 221 i 241 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2013.267 j.t) - korespondując z art. 10 ustawy o efektywności energetycznej, niniejszym wnosimy Petycję:

§1.1) W przedmiocie - aby Pracownicy Jednostki Samorządu Terytorialnego (Adresata) wypełniający w ramach przydzielonych im kompetencji - zadania związane z poprawą efektywności energetycznej - dokonali analizy wyżej sygnalizowanej problematyki.

W rozumieniu wnioskodawcy - pomocna w dokonaniu przedmiotowej analizy może być załączona opinia prawna - pt. "Wymogi dotyczące znówelizowanych postanowień tzw. ekoprojektu"

W ramach niniejszej petycji prosimy o zapoznanie się z rzeczoną załączoną opinią.

Całość analizy załączyliśmy do niniejszej petycji w pliku pdf.

Osnowa Wniosku:

W naszej opinii szczegółowa znajomość powołanych w rzeczonej załączonej opinii podstaw prawnych oraz uwarunkowań - pozwoli na zmniejszenie ilości błędnie definiowanych SIWZ'ów - w których nieprecyzyjnie założone kryteria - mogą naruszać zasady uczciwej konkurencji i mogą być powodem problemów związanych ze skutecznym dofinansowaniem tego typu inwestycji.

§2) Wnosimy o zwrotne potwierdzenie otrzymania niniejszego wniosku w trybie §7 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania s. i wniosków. (Dz. U. z dnia 22 stycznia 2002 r. Nr 5, poz. 46) - na adres e-mail efektywnosc-energetyczna@samorząd.pl

§3) Wnosimy o archiwizację załącznika stosownie do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z dnia 20 stycznia 2011 r.)

§5) Wnosimy o to, aby odpowiedź w przedmiocie powyższych petycji złożonych na mocy art. 63 Konstytucji RP w trybie art. 221 i 241 KPA, została udzielona - zwrotnie na adres e-mail efektywnosc-energetyczna@samorząd.pl - stosownie do art. 244 §2 KPA.

§6) Wniosek został sygnowany bezpiecznym, kwalifikowanym podpisem elektronicznym - stosownie do wytycznych Ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130 poz. 1450)

Wnioskodawca:

Osoba Prawna

Szulc-Efekt sp. z o. o.

ul. Poligonowa 1

04-051 Warszawa

nr KRS: 0000059459

Kapitał Zakładowy: 222.000,00 pln

www.gmina.pl   www.samorząd.pl

Dodatkowe informacje:

Stosownie do art. 4 ust. 2 pkt. 1 Ustawy o petycjach (Dz.U.2014.1195 z dnia 2014.09.05) - osobą reprezentującą Podmiot wnoszący petycję - jest Prezes Zarządu Adam Szulc

Stosownie do art. 4 ust. 2 pkt. 5 ww. Ustawy - petycja niniejsza została złożona za pomocą środków komunikacji elektronicznej - a wskazanym zwrotnym adresem poczty elektronicznej jest: efektywnosc-energetyczna@samorząd.pl

Adresatem Petycji - jest Organ ujawniony w komparycji.

Wnioskodawca - pro forma podpisał - niniejszy wniosek - bezpiecznym kwalifikowanym podpisem elektronicznym (w załączeniu stosowne pliki) - choć według aktualnego orzecznictwa brak podpisu elektronicznego nie powoduje bezprzedmiotowości wniosku, stosownie do orzeczenia: Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie I OSK 1277/08. Podkreślamy jednocześnie, iż przedmiotowy wniosek traktujemy jako próbę usprawnienia organizacji działania Jednostek Administracji Publicznej - w celu lepszego zaspokajania potrzeb ludności w szczególności dzieci i młodzieży. Do wniosku dołączono plik podpisany bezpiecznym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, zawiera on taką samą treść, jak ta która znajduje się w niniejszej wiadomości e-mail. Weryfikacja podpisu i odczytanie pliku wymaga posiadania oprogramowania, które bez ponoszenia opłat, można uzyskać na stronach WWW podmiotów - zgodnie z ustawą, świadczących usługi certyfikacyjne.

- To że wnioskodawca powołuje się na art. 241 KPA, nie oznacza że niniejszy wniosek należy procedować w trybie KPA.

W mniemaniu Wnioskodawcy niniejszy wniosek powinien być procedowany w trybie Ustawy o petycjach - lub według oceny Urzędników.

Rzeczony art. 241 KPA - mówi jedynie - expressis verbis - o konieczności usprawniania i ulepszania struktur administracji publicznej - za pomocą trybu wnioskowego.

Niniejszy wniosek może być rozpatrywany w trybie Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U.2014.1195 z dnia 2014.09.05) - art. 241 KPA - podany jest dodatkowo - gdyż celem wniosku jest - sensu largo - usprawnienie, naprawa - na miarę istniejących możliwości - funkcjonowania struktur Administracji Publicznej.

Zwracamy uwagę, że Ustawodawca do tego stopnia stara się - poszerzyć spektrum możliwości porównywania cen i wyboru różnych opcji rynkowych oraz przeciwdziałać korupcji w Administracji Publicznej - że nakazał w §6 ust. 2 pkt. 2 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, (...) (Dz. U. z dnia 20 stycznia 2011 r.) - archiwizowanie, również wszystkich niezamówionych ofert, a co dopiero petycji i wniosków optymalizacyjnych. Cieszy nas ten fakt niemiernie, przyczyni się z pewnością do większej rozwagi w wydatkowaniu środków publicznych.

Duża ilość powoływanych przepisów prawa w przedmiotowym wniosku, wiąże się z tym, że chcemy uniknąć wyjaśniania intencji i podstaw prawnych w rozmowach telefonicznych - co rzadko, ale jednak, ciągle ma miejsce w przypadku nielicznych JST.

Jeżeli JST nie zgada się z powołanymi przepisami prawa, prosimy aby zastosowano podstawy prawne akceptowane przez JST.

Dobro Petenta i jawność życia publicznego jest naszym nadrzędnym celem, dlatego staramy się również upowszechniać zapisy Ustawowe dotyczące Wnioskowania. Kwestie te Ustawodawca podkreślił i uregulował w art. 63 Konstytucji RP: "Każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej." oraz w art. 54 ust. 1 Konstytucji RP "Każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji."

Z kolei w art. 241 KPA Ustawodawca zachęca do aktywności obywatelskiej, "Przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności."

Pamiętajmy również o przepisach zawartych inter alia: w art. 225 KPA: "§ 1. Nikt nie może być narażony na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu złożenia skargi lub wniosku albo z powodu dostarczenia materiału do publikacji o znamionach skargi lub wniosku, jeżeli działał w granicach prawem dozwolonych. § 2. Organy państwowe, organy jednostek samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych są obowiązane przeciwdziałać hamowaniu krytyki i innym działaniom ograniczającym prawo do składania skarg i wniosków lub dostarczania informacji - do publikacji - o znamionach skargi lub wniosku." Eksperti NIK piszą: "Niewielka liczba składanych wniosków o udzielenie informacji publicznej, liczba skarg złożonych do WSA, jak również liczba pozwów złożonych do sądów rejonowych, świadczyć może o braku zainteresowania w egzekwowaniu powszechnego prawa do informacji publicznej. Z drugiej strony, realizację tego prawa utrudniają podmioty zobowiązane do pełnej przejrzystości swojego działania, poprzez nieudostępnianie wymaganej informacji publicznej" [Protokół pokontrolny dostępny w sieci Internet: LBY-4101-09/2010]. Mamy nadzieję, zmienić powyższą ocenę, być może nasz wniosek choć w niewielkim stopniu - przyczyni się do zwiększenia tych wskaźników.

Oczywiście - wszelkie ewentualne postępowania - ogłoszone przez Jednostkę Administracji Publicznej - będące następstwem niniejszego wniosku - należy przeprowadzić zgodnie z rygorystycznymi zasadami wydatkowania środków publicznych - z uwzględnieniem stosowania zasad uczciwej konkurencji, przejrzystości i transparentności - zatem w pełni lege artis.

Ponownie sygnalizujemy, że do wniosku dołączono plik podpisany bezpiecznym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, zawiera on taką samą treść, jak ta która znajduje się w niniejszej wiadomości e-mail. Weryfikacja podpisu i odczytanie pliku wymaga posiadania oprogramowania, które bez ponoszenia opłat, można uzyskać na stronach WWW podmiotów - zgodnie z ustawą, świadczących usługi certyfikacyjne.

POCIEJ, DUBOIS, KOSIŃSKA-KOZAK

Kancelaria Adwokacko - Radcowska

Spółka Jawna

OPINIA PRAWNA

Sporządzona przez

adw. Justa Dubois

„Pociej, Dubois, Kosińska-Kozak

Kancelaria Adwokacko-Radcowska” Sp.j.

ul. Świątek-półn 18, 00-152 Warszawa

Warszawa, dnia 24 marca 2016 r.

ul. Świątek-półn 18, 00-152 Warszawa

tel. 22 829 96 25, fax: 22 829 92 02

biuro@pd-kancelaria.pl e-mail: biuro@pd-kancelaria.pl

Numer KRS: 0000086160

Warszawa, dnia 24 marca 2016 r.

Opiniujący:

Adw. Jacek Dubois

„Pociej, Dubois, Kosińska-Kozak

Kancelaria Adwokacko-Radcowska” Sp.j.

ul. Świętokrzyska 18

00-052 Warszawa

Opinia prawna

**w kwestii wymogów dotyczących kotłów na paliwo stałe, które muszą
spełnić ich producenci w świetle znowelizowanych postanowień
tzw. „ekoprojektu”**

1. Podstawa prawna:

- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r., w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki oraz ich usytuowanie, którego nowelizacja, przewidująca zwiększenie wymagań w zakresie efektywności energetycznej, weszła w życie 1 stycznia 2014 r.;
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 czerwca 2014 r. w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej;
- dyrektywa 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn, zmieniająca dyrektywę 95/16/WE;

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (L 285/10);
- rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe;
- rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1187 z dnia 27 kwietnia 2015r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla kotłów na paliwo stałe i zestawów zawierających kocioł na paliwo stałe, ogrzewacze dodatkowe, regulatory temperatury i urządzenia słoneczne

2. Przedmiot pytania prawnego:

Kwestia wymogów dotyczących kotłów na paliwo stałe, które muszą spełnić ich producenci w świetle znowelizowanych postanowień tzw. „ekoprojektu”.

3. Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami „ekoprojektu” od dnia 1 stycznia 2020 r. kotły na paliwo stałe muszą spełniać następujące wymogi:

- a) sezonowa efektywność energetyczna ogrzewania pomieszczeń dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej 20 kW lub mniejszej nie może być **mniejsza niż 75 %**;
- b) sezonowa efektywność energetyczna ogrzewania pomieszczeń dla kotłów o znamionowej mocy cieplnej przekraczającej 20 kW nie może być **mniejsza niż 77 %**;
- c) emisje cząstek stałych dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń nie mogą przekraczać **40 mg/m³** w przypadku kotłów z automatycznym podawaniem paliwa oraz **60 mg/m³** w przypadku kotłów z ręcznym podawaniem paliwa;
- d) emisje organicznych związków gazowych dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń nie mogą przekraczać **20 mg/m³** w przypadku kotłów z automatycznym podawaniem paliwa oraz **30 mg/m³** w przypadku kotłów z ręcznym podawaniem paliwa;
- e) emisje tlenku węgla dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń nie mogą przekraczać **500 mg/m³** w przypadku kotłów z automatycznym podawaniem paliwa oraz **700 mg/m³** w przypadku kotłów z ręcznym podawaniem paliwa;

f) emisje tlenków azotu, wyrażone jako ekwiwalent dwutlenku azotu, dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń nie mogą przekraczać **200 mg/m³** w przypadku kotłów na biomase oraz **350 mg/m³** w przypadku kotłów na paliwa kopalne;

W przypadku kotła na paliwo stałe wymogi te muszą zostać spełnione dla paliwa zalecanego i dowolnego innego odpowiedniego paliwa.

4. Wymogi dotyczące informacji o produkcji:

Od dnia 1 stycznia 2020 r. w przypadku kotłów na paliwo stałe muszą być zapewniane następujące informacje o produkcji:

a) w **instrukcji obsługi** dla instalatorów i użytkowników oraz na ogólnodostępnych **stronach internetowych** producentów, ich upoważnionych przedstawicieli i importerów:

- 1) informacje zawarte w **tabeli 1** do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189, w tym parametry techniczne zmierzone i obliczone zgodnie z załącznikiem III do rozporządzenia przedstawiające niektóre istotne dane wskazane w tabeli;
- 2) wszelkie szczególne **środki ostrożności**, które należy podjąć w przypadku montażu, instalacji lub konserwacji kotła na paliwo stałe;
- 3) instrukcje dotyczące właściwego **sposobu eksploatacji** kotła na paliwo stałe oraz **wymogów jakościowych** dotyczących paliwa zalecanego i dowolnego innego odpowiedniego paliwa;
- 4) w przypadku źródeł ciepła na paliwo stałe przeznaczonych dla kotłów na paliwo stałe oraz obudów kotłów na paliwo stałe, w których mają być montowane takie źródła ciepła – **ich charakterystyka, wymogi dotyczące montażu** (celem zapewnienia zgodności z wymogami dotyczącymi ekoprojektu odnośnie do kotłów na paliwo stałe), oraz, w odpowiednich przypadkach, **wykaz kombinacji zalecanych przez producenta**;

b) w przeznaczonych dla fachowców sekcjach ogólnie dostępnych **stron internetowych** producentów, ich upoważnionych przedstawicieli i importerów: informacje dotyczące demontażu, recyklingu lub unieszkodliwiania po zakończeniu eksploatacji;

c) w **dokumentacji technicznej** do celów oceny zgodności, o której mowa w art. 4 ww. rozporządzenia:

- 1) informacje wymienione w lit. a) i b);
- 2) wykaz wszystkich **modeli równoważnych**, w stosownych przypadkach;
- 3) jeżeli paliwem zalecanym lub innym odpowiednim paliwem jest inna biomasa drzewna, biomasa nieдрzewna, inne paliwo kopalne lub inna mieszanka biomasy i paliwa kopalnego, o których mowa w tabeli 1, **opis paliwa** wystarczający do jego jednoznacznego określenia **oraz normę techniczną lub specyfikację paliwa**, w tym zmierzoną wilgotność i zawartość popiołu, a w przypadku innego paliwa kopalnego także zmierzoną zawartość substancji lotnych paliwa;

d) **moc elektryczna**, oznakowana w trwały sposób na kotle kogeneracyjnym na paliwo stałe.

Informacje, o których mowa w lit. c), można łączyć z dokumentacją techniczną przedstawianą zgodnie ze środkami ustanowionymi na mocy dyrektywy 2010/30/UE.

5. Wymogi w zakresie informacji dotyczące kotłów na paliwo stałe:

Identyfikator(-y) modelu

Sposób podawania paliwa: [Załadunek ręczny: kocioł należy eksploatować z zasobnikiem ciepłej wody użytkowej o pojemności minimalnej $x_{(1)}$ l/Automatyczne podawanie paliwa: zaleca się eksploatację kotła z zasobnikiem ciepłej wody użytkowej o pojemności minimalnej $x_{(2)}$ l]

Kocioł kondensacyjny: [tak/nie]

Kocioł kogeneracyjny na paliwo stałe: Kocioł wielofunkcyjny: [tak/nie]

[tak/nie]

<u>Paliwo</u>	Paliwo zalecane <u>Inne</u>	η_s <u>Emisje dotyczące sezonowego</u>
(tylko jeden <u>rodzaj</u>):	<u>odpowiednie</u> <u>paliwa</u> :	[x] <u>ogrzewania pomieszczeń (4)</u>
		[%]: PM OGC CO NO _x
		[x] mg/m ³

Polana, wilgotność ≤ 25 % [tak/nie] [tak/nie]

Zrębki, wilgotność 15-35 % [tak/nie] [tak/nie]

Zrębki, wilgotność > 35 % [tak/nie] [tak/nie]

Drewno prasowane w postaci [tak/nie] [tak/nie]
peletów lub brykietów

Trociny, wilgotność $\leq 50\%$	[tak/nie]	[tak/nie]
Inna biomasa drzewna	[tak/nie]	[tak/nie]
Biomasa niedrzewna	[tak/nie]	[tak/nie]
Węgiel kamienny	[tak/nie]	[tak/nie]
Węgiel brunatny (w tym brykiety)	[tak/nie]	[tak/nie]
Koks	[tak/nie]	[tak/nie]
Antracyt	[tak/nie]	[tak/nie]
Brykiety z mieszanego paliwa kopalnego	[tak/nie]	[tak/nie]
Inne paliwo kopalne	[tak/nie]	[tak/nie]
Brykiety z mieszanki (30–70%) biomasy i paliwa kopalnego	[tak/nie]	[tak/nie]
Inna mieszanka biomasy i paliwa kopalnego	[tak/nie]	[tak/nie]

6. Właściwości w przypadku eksploatacji przy użyciu wyłącznie paliwa zalecanego:

Parametr	Symbol	Wartość	Jednostka	Parametr	Symbol	Wartość	Jednostka
Wytworzone ciepło użytkowe przy znamionowej mocy cieplnej	P_n	(3) x,x	kW	Sprawność użytkowa przy znamionowej mocy cieplnej	η_n	x,x	%
odpowiednio przy [30 %/50 %] znamionowej mocy cieplnej	P_p	[x,x/N.A.]	kW	odpowiednio przy [30 %/50 %] znamionowej mocy cieplnej	η_p	[x,x/N.A.]	%
dla kotłów kogeneracyjnych na paliwo stałe: Zużycie energii elektrycznej na potrzeby sprawność elektryczna				własne			

				przy	$e_{l_{max}}$	x,xxx	kW
				znamionowej			
				mocy cieplnej			
przy	$\eta_{el,n}$	x,x	%	odpowiednio	$e_{l_{min}}$	[x,xxx/N.A.]kW	
znamionowej				przy [30 %/50 %]			
mocy cieplnej				znamionowej			
				mocy cieplnej			
				urządzeń wtórnych	do	[x,xxx/N.A.]kW	
				redukcji emisji,	w		
				stosownych przypadkach			
				w trybie	P_{SB}	x,xxx	kW
				czuwania			

Dane : Nazwa/imię i nazwisko oraz adres producenta lub jego upoważnionego kontaktowe przedstawiciela:

(1) Pojemność zasobnika = $45 \times P_r \times (1 - 2,7/P_r)$ lub 300 l, w zależności od tego, która z tych wielkości jest większa, przy czym P_r podaje się w kW.

(2) Pojemność zasobnika = $20 \times P_r$, przy czym P_r podaje się w kW.

(3) W przypadku paliwa zalecanego P_n jest równe P_r .

(4) PM = cząstki stałe, OGC = organiczne związki gazowe, CO = tlenek węgla, NO_x = tlenki azotu.

Pomiary i obliczenia

1. Pomiarów do celów zapewnienia zgodności i weryfikacji zgodności z wymogami rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 dokonuje się przy użyciu **zharmonizowanych norm**, których numery referencyjne zostały w tym celu opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, lub przy użyciu innych wiarygodnych, dokładnych i odtwarzalnych metod uwzględniających powszechnie uznane najnowsze metody. Muszą one spełniać warunki i parametry techniczne określone w pkt 2–6.

7. Ogólne warunki dotyczące pomiarów i obliczeń

- a) Kotły na paliwo stałe bada się pod kątem paliwa zalecanego i dowolnego innego odpowiedniego paliwa podanego w tabeli 1 w załączniku II ww. rozporządzenia, z wyjątkiem sytuacji, w których kotły przebadane pod kątem zrębków o wilgotności przekraczającej 35 %, które spełniają stosowne wymagania, uznaje się za spełniające również wymagania dotyczące zrębków o wilgotności 15–35 % i nie jest konieczne badanie ich pod kątem zrębków o wilgotności 15–35 %.
- b) Deklarowane wartości **sezonowej efektywności energetycznej ogrzewania** pomieszczeń oraz emisji dotyczących sezonowego ogrzewania pomieszczeń podaje się w zaokrągleniu do najbliższej liczby całkowitej.
- c) Każde **źródło ciepła** na paliwo stałe przeznaczone do kotła na paliwo stałe, a także każda obudowa kotła na paliwo stałe, w której ma być zainstalowane takie źródło ciepła, podlega badaniom wraz z odpowiednią obudową kotła na paliwo stałe i odpowiednim źródłem ciepła.

8. Ogólne warunki dotyczące sezonowej efektywności energetycznej ogrzewania pomieszczeń

- a) W stosownych przypadkach mierzy się wartości sprawności użytkowej η_n , η_p i wytworzonego ciepła użytkowego P_n , P_p . W przypadku kotłów kogeneracyjnych na paliwo stałe wykonuje się również pomiary wartości $\eta_{el,n}$.
- b) Sezonową **efektywność energetyczną ogrzewania** pomieszczeń η_s oblicza się jako sezonową efektywność energetyczną ogrzewania pomieszczeń w trybie aktywnym η_{son} skorygowaną o udziały czynników obejmujących regulację temperatury, zużycie energii elektrycznej na potrzeby własne oraz – w przypadku kotłów kogeneracyjnych na paliwo stałe – skorygowaną poprzez dodanie sprawności elektrycznej pomnożonej przez współczynnik konwersji CC wynoszący 2,5.
- c) Zużycie energii elektrycznej mnoży się przez współczynnik konwersji CC wynoszący 2,5.

9. Szczegółne warunki dotyczące sezonowej efektywności energetycznej ogrzewania pomieszczeń

- a) Sezonowa efektywność energetyczna ogrzewania pomieszczeń η_s jest zdefiniowana jako:

$$\eta_s = \eta_{son} - F(1) - F(2) + F(3)$$

gdzie:

- 1) η_{son} oznacza sezonową efektywność energetyczną ogrzewania pomieszczeń w trybie aktywnym, wyrażaną w procentach i obliczaną zgodnie z pkt 4 lit. b);
- 2) $F(1)$ odpowiada **stracie** sezonowej efektywności energetycznej ogrzewania pomieszczeń ze względu na skorygowany udział czynników związanych z regulatorami temperatury;
 $F(1) = 3 \%$;
- 3) $F(2)$ odpowiada **negatywnemu** udziałowi zużycia energii elektrycznej na potrzeby własne w sezonowej efektywności energetycznej ogrzewania pomieszczeń, wyrażanemu w % i obliczanemu zgodnie z pkt 4 lit. c);
- 4) $F(3)$ odpowiada **pozytywnemu** udziałowi sprawności elektrycznej kotłów kogeneracyjnych na paliwo stałe w sezonowej efektywności energetycznej ogrzewania pomieszczeń, wyrażanemu w % i obliczanemu w następujący sposób:

$$F(3) = 2,5 \cdot \eta_{el,n}$$

b) **sezonowa efektywność energetyczna** ogrzewania pomieszczeń w trybie aktywnym η_{son} jest obliczana w następujący sposób:

- 1) w przypadku kotłów na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa, które można eksploatować przy 50 % znamionowej mocy cieplnej w trybie ciągłym, oraz w przypadku kotłów na paliwo stałe z automatycznym podawaniem paliwa:

$$\eta_{son} = 0,85 \cdot \eta_p + 0,15 \cdot \eta_n$$

- 2) w przypadku kotłów na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa, które można eksploatować przy znamionowej mocy cieplnej **nieprzekraczającej 50 %** w trybie ciągłym, oraz w przypadku **kogeneracyjnych kotłów** na paliwo stałe:

$$\eta_{son} = \eta_n$$

c) $F(2)$ oblicza się w następujący sposób:

- 1) w przypadku kotłów na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa, które można eksploatować przy **50 % znamionowej** mocy cieplnej w trybie ciągłym, oraz w przypadku kotłów na paliwo stałe z automatycznym podawaniem paliwa:

$$F(2) = 2,5 \cdot (0,15 \cdot e_{lmax} + 0,85 \cdot e_{lmin} + 1,3 \cdot P_{SB}) / (0,15 \cdot P_n + 0,85 \cdot P_p)$$

2)w przypadku kotłów na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa, które można eksploatować przy znamionowej mocy cieplnej **nieprzekraczającej 50 %** w trybie ciągłym, oraz w przypadku kogeneracyjnych kotłów na paliwo stałe:

$$F(2) = 2,5 \cdot (e_{l_{\max}} + 1,3 \cdot P_{SB})/P_n$$

10. Obliczenia ciepła spalania

Ciepło spalania (GCV) uzyskuje się z ciepła spalania w stanie suchym (GCV_{mf}) przez zastosowanie następującego przelicznika:

$$GCV = GCV_{mf} \times (1 - M)$$

gdzie:

- a) GCV i GCV_{mf} wyraża się w megadżulach na kilogram;
- b) M oznacza wilgotność paliwa wyrażaną jako część całkowitej masy paliwa.

11. Emisje dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń

a)Emisje cząstek stałych, organicznych związków gazowych, tlenku węgla i tlenków azotu wyraża się w standardowych warunkach jako suche spaliny przy zawartości tlenu wynoszącej **10 %** i w standardowych warunkach – w temperaturze **0 °C** i przy ciśnieniu wynoszącym **1 013 milibarów**.

b)Emisje dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń (E_s) w postaci, odpowiednio, cząstek stałych, organicznych związków gazowych, tlenku węgla i tlenków azotu oblicza się w następujący sposób:

1)w przypadku kotłów na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa, które można eksploatować przy **50 % znamionowej mocy cieplnej** w trybie ciągłym, oraz w przypadku kotłów na paliwo stałe z automatycznym podawaniem paliwa:

$$E_s = 0,85 \cdot E_{s,p} + 0,15 \cdot E_{s,n}$$

2)w przypadku kotłów na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa, które można eksploatować przy znamionowej mocy cieplnej **nieprzekraczającej 50 %** w trybie ciągłym, oraz w przypadku kogeneracyjnych kotłów na paliwo stałe:

$$E_s = E_{s,n}$$

gdzie:

- (a) $E_{s,p}$ oznacza emisje, odpowiednio, cząstek stałych, organicznych związków gazowych, tlenku węgla i tlenków azotu, mierzone – stosownie do przypadku – przy 30 % lub 50 % znamionowej mocy cieplnej;
- (b) $E_{s,n}$ oznacza emisje, odpowiednio, cząstek stałych, organicznych związków gazowych, tlenku węgla i tlenków azotu, mierzone przy znamionowej mocy cieplnej.
- c) **Emisje cząstek stałych** mierzy się, stosując metodę grawimetryczną z wyłączeniem cząstek stałych tworzonych przez organiczne związki gazowe w momencie mieszania spalin z powietrzem atmosferycznym.
- d) **Emisje tlenków azotu** oblicza się jako sumę tlenku azotu i dwutlenku azotu oraz wyraża się jako dwutlenek azotu.

12. Model kotła na paliwo stałe uznaje się za spełniający stosowne wymagania, jeżeli:

- a) wartości w dokumentacji technicznej są zgodne z wymogami określonymi powyżej; oraz
- b) badania parametrów modelu wymienionych powyżej wykazują zgodność w zakresie wszystkich tych parametrów.

Dopuszczalne odchylenia na potrzeby weryfikacji odnoszą się wyłącznie do weryfikacji mierzonych parametrów przez organy państw członkowskich i nie mogą być stosowane przez producenta lub importera jako dopuszczalne tolerancje przy podawaniu wartości w dokumentacji technicznej.

Parametr	Dopuszczalne odchylenia na potrzeby weryfikacji
Sezonowa efektywność energetyczna ogrzewania pomieszczeń η_s	Wartość ustalona nie jest wyższa od deklarowanej wartości dla urządzenia o więcej niż 4 %.
Emisje cząstek stałych	Wartość ustalona nie jest wyższa od deklarowanej wartości dla urządzenia o więcej niż 9 mg/m ³ .
Emisje organicznych związków gazowych	Wartość ustalona nie jest wyższa od deklarowanej wartości dla urządzenia o więcej niż 7 mg/m ³ .
Emisje tlenku węgla	Wartość ustalona nie jest wyższa od deklarowanej wartości dla urządzenia o więcej niż 30 mg/m ³ .

Emisje tlenków azotu

Wartość ustalona nie jest wyższa od
wartości dla urządzenia o więcej niż 30 mg/m³.

13. Certyfikacja:

Poświadczeniem spełnienia wymogów ekoprojektu jest **znak CE oraz deklaracja zgodności**. Kontrolę nad stosowaniem wymogów ekoprojektu sprawuje w Polsce **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**. Obowiązki przedsiębiorców w tym zakresie są podobne do dotychczasowych reguł wprowadzania produktów z oznakowaniem CE.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie procedur oceny zgodności wyrobów wykorzystujących energię oraz ich oznakowania zostało wydane w oparciu o Ustawę o systemie oceny zgodności.

Określa ono procedury oceny zgodności produktów wykorzystujących energię (PWE) z wymaganiami, o których mowa w rozporządzeniach Komisji Europejskiej odnoszących się do wymagań dotyczących ekoprojektu, wskazuje także sposób oznakowania tych produktów. Przepisy te stosuje się do PWE, w szczególności do sprzętu elektrycznego i elektronicznego. PWE definiuje się jako rzecz mającą wpływ na zużycie energii podczas jej użytkowania, która jest wprowadzana do obrotu lub oddawana do użytku użytkownikowi końcowemu. Pod definicję PWE podlegają także części wymienne montowane do tej rzeczy, która jest wprowadzana do obrotu lub oddawana do użytku użytkownikowi końcowemu jako oddzielna część i której ekologiczność może być oceniana oddzielnie.

Zgodnie z zapisami, producent lub jego upoważniony przedstawiciel, przed wprowadzeniem PWE do obrotu lub oddaniem go do użytku ma obowiązek:

- a) zapewnić spełnienie przez wyrób wykorzystujący energię wymagań dotyczących ekoprojektu,
- b) zapewnić dostęp urzędom kontroli np.: UOKiK i Inspekcji Handlowej do odpowiedniej dokumentacji technicznej wyrobu,
- c) udzielić w razie potrzeby dodatkowych informacji wymaganych w rozporządzeniu,
- d) przeprowadzić właściwe **procedury oceny zgodności**, dokładnie zdefiniowane w rozporządzeniu,
- e) **sporządzić deklarację zgodności**,
- f) **umieścić na wyrobie wykorzystującym energię oznakowanie CE.**

Oceny zgodności kotłów i urządzeń grzewczych podlegających procedurom oceny zgodności mogą dokonywać:

- Laboratoria notyfikowane,
- Notyfikowane jednostki kontrolujące,
- Notyfikowane jednostki certyfikujące.

Wystawianie certyfikatu

Jednostki notyfikowane, które mogą wystawić **certyfikat zgodności** z dyrektywą ciśnieniową lub rozporządzeniem dotyczącym kotłów grzewczych z ręcznym zasypem paliwa stałego - **Instytut Energetyki (Jednostka Notyfikowana nr 1452)**, **Urząd Dozoru Technicznego (Jednostka Notyfikowana Nr 1433)** oraz **Instytut Nafty i Gazu (Jednostka Notyfikowana Nr 1450)**.

Zarówno producent jak i autoryzowany sprzedawca zobowiązany jest dołączyć do faktury dokumentację zawierającą parametry jakościowe zakupionego kotła/pieca, potwierdzone odpowiednimi świadectwami zgodności z normami PN, EN, znakiem CE oraz certyfikatami spełnienia wymagań w zakresie poziomów sprawności energetycznej, efektywności ekologicznej – poziomu emisji zanieczyszczeń, jak np.: tlenku węgla CO, tlenków azotu NOx, pyłu, zanieczyszczeń organicznych TOC, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych 16 WWA wg EPA, benzo(a)pirenu.

Wśród dokumentów powinna być dostarczona **dokumentacja DTR**, zawierająca informacje o wymaganiach dotyczących: parametrów jakościowych paliwa wyrażonych liczbowo (zobacz punkt 3), jakości i parametrów komina oraz wymagań dotyczących podłączenia kotła/pieca do komina i instalacji centralnego ogrzewania.

Dokumentacja kotła winna również zawierać **deklarację producenta odnośnie okresu gwarancyjnego oraz warunki świadczenia serwisu pogwarancyjnego**.

14. Wnioski:

Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe zmieniając obowiązującą normę **PN EN 303-5:2012** wprowadza nowy system klasyfikowania kotłów na paliwo stałe.

Stwierdzić należy, że dodane zostało nowe pojęcie: „emisje dotyczące sezonowego ogrzewania

„pomieszczeń” w przypadku kotłów na paliwo stałe z automatycznym podawaniem paliwa – wyrażane w mg/m³, emisje przy znamionowej mocy cieplnej oraz emisje przy 30 % znamionowej mocy cieplnej, zatem dotychczasowy schemat określania klasy kotła został całkowicie zmieniony poprzez wprowadzenie szczegółowych wzorów do obliczania sprawności oraz emisyjności kotłów na paliwo stałe. W tym przypadku nie wystarczą wyniki emisyjności urządzenia, ponieważ „emisje sezonowego ogrzewania pomieszczeń” są obliczane dla cząstek stałych, organicznych związków gazowych, tlenku węgla i tlenków azotu.

Przypomnieć należy, że kotły na paliwo stałe z podawaniem automatycznym podlegają dyrektywie 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn, zmieniającej dyrektywę 95/16/WE:

„Kocioł grzewczy opalany paliwem stałym z mechanicznym podawaniem paliwa, mający napęd, w rozumieniu dyrektywy maszynowej 89/392/EEC jest „maszyną” i w związku z tym podlega ocenie zgodności z zasadniczymi wymaganiami ustalonymi w dyrektywie i oznakowaniu znakiem CE.”

Zgodnie z dyrektywą „maszynową” takie urządzenie musi zostać przebadane przez niezależną jednostkę badawczą, która posiada akredytację na badania kotłów zgodnie z normą PN EN 303-5:2012, a potwierdzeniem uzyskanych przez urządzenie parametrów jest certyfikat wystawiony przez akredytowaną jednostkę badawczą. Polskie jednostki posiadające akredytację PCA (Polskie Centrum Akredytacji) na badania kotłów wodnych opalanych paliwami stałymi to:

- Laboratorium Badań Kotłów i Urządzeń Grzewczych w Łodzi
- Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze
- Laboratorium Badań Kotłów, Turbin, Urządzeń Grzewczych i Odpylających oraz Emisji Pyłowo-Gazowej w Łodzi
- Urząd Dozoru Technicznego w Warszawie

Producenci kotłów grzewczych jedynie deklarujący, że ich produkty spełniają wymagania ekoprojektu, a nieposiadający odpowiednich dokumentów uzyskanych na podstawie badania poszczególnych urządzeń w wyżej wymienionych jednostkach badawczych będą działać z naruszeniem przepisów prawa.

Jacek Dubois

adwokat